

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

Vafab Miljö AB
721 87 VÄSTERÅS

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till befintlig och utökad avfallsåtervinningsverksamhet inom Återbruket Enköping på fastigheten Kryddgården 9:1 i Enköpings kommun

Anläggningsnr. 0381-60-014

BESLUT

Tillstånd

Länsstyrelsen i Uppsala län, miljöprövningsdelegationen (MPD), meddelar Vafab Miljö AB (org.nr. 556191-4200) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till befintlig och utökad avfallsåtervinningsverksamhet vid Återbruket Enköping på fastigheten Kryddgården 9:1 i Enköpings kommun, innebärande tillstånd att anlägga och driva följande verksamheter, angivna som sifferkoder enligt den i ärendet tillämpliga bilagan till förordningen (1989:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

1. Anläggning för mellanlagring av farligt avfall **SNI-kod 90.005-1**
2. Anläggning för mellanlagring av avfall **SNI-kod 90.002-4.**

Enligt den nya bilagan till ovannämnda förordning klassas mellanlagring av farligt avfall med verksamhetskod 90.50 och mellanlagring av annat avfall än farligt avfall med verksamhetskod 90.40.

Verksamheten under punkt 1 avser en maximal mängd lagrat farligt avfall vid något enskilt tillfälle om 80 ton.

Verksamheten under punkt 2 avser en maximal mängd lagrat övrigt avfall vid något enskilt tillfälle om 150 ton.

Prövningsnivån för SNI-koden 90.005-1 utgör enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tillståndspliktig verksamhet med prövning hos länsstyrelsen (prövningsnivå B). Verksamheten enligt SNI-koden 90.002-4 utgör anmälningspliktig verksamhet i den kommunala miljönämnden (prövningsnivå C). Tillståndsprövningen i sistnämnda avseende sker genom s.k. frivillig ansökan.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -12 00 11 E-POST: uppsala@lansstyrelsen.se

PLUSGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

Länsstyrelsen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket jämfört med 19 kap. 5 § första stycket MB åt tillsynsmyndigheten för avfallsåtervinningsverksamheten vid Återbruket Enköping att vid behov godkänna andra typer av farligt avfall inom anläggningen än de som anges i ansökan.

Tillståndet gäller tills vidare.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § MB miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

Länsstyrelsen föreskriver att följande slutliga villkor ska gälla för verksamheten.

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas huvudsakligen i enlighet med vad Vafab Miljö AB angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet. Sådana mindre ändringar av verksamheten som avses i 5 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska anmälas på det sätt som anges i 22 § samma förordning till tillsynsmyndigheten.

Omhändertagande av förorenat dagvatten

2. Ytor avsedda för lagring av avfall ska vara hårdgjorda. Dagvattenbrunnar ska vara försedda med absorptionsfilter. Tätningsmöjlighet i form av täcklock eller motsvarande till dagvattenbrunnarna ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Lagring av farligt avfall och kemikalier

3. Mellanlagring av farligt avfall samt lagring av kemiska produkter ska ske under tak på tät hårdgjord yta inom invallat område. Det invallade området ska rymma en volym motsvarande volymen av den största behållaren samt minst 10 procent av summan av övriga behållares volym.
4. Mellanlagring av elektriskt och elektroniskt avfall, exklusive vitvaror, ska ske under tak, på hårdgjord yta.
5. Mellanlagring av impregnerat trä och vitvaror ska ske på hårdgjorda ytor.

Damning, lukt, nedskräpning och skadedjur m.m.

6. Om problem med damning, lukt, nedskräpning, skadedjur eller annan störning från verksamheten uppkommer ska Vafab Miljö AB i samråd med tillsynsmyndigheten utreda orsaken till problemen samt vidta åtgärder.

Buller

7. Buller från anläggningen inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas så att inte högre ekvivalent ljudnivå uppkommer som riktvärde* utomhus vid närmaste bostäder än
50 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22), samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07-18).
40 dB(A) samtliga dygn nattetid (kl. 22-07)
Den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

Brandutrustning

8. Saneringsmedel samt utrustning för brandsläckning ska finnas tillgängligt vid anläggningen.

Kontroll

9. Vafab Miljö AB ska till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft, eller den senare tid som tillsynsmyndigheten beslutar, lämna in redovisning över hur bolaget följer förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Redovisningen ska även beskriva hur besiktning och kontroll av verksamheten ska ske beträffande, mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Övrigt

10. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat och anläggningen ska vara låst under den tid som anläggningen är obemannad.

* *Med riktvärde avses ett värde som om det överskrids medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas.*

Igångsättningstid

Fråga är om pågående verksamhet, varför förordnande om igångsättningstid enligt 22 kap. 25 § MB inte är relevant.

Verkställighetsförordnande

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte Vafab Miljö AB från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

4 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

Vafab Miljö AB ska vidare fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § MB) samt i övrigt iakttta vad som sägs i förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll. Varje år före utgången av den 31 mars ska miljörapporten inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § MB). Miljörapporten ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2006:9) om miljörapporter för tillståndspliktiga verksamheter.

Enligt 2 kap. MB gäller vissa allmänna hänsynsregler som ska iakttas. Särskilt erinras om 2 kap. 4 § MB vari föreskrivs om skyldigheten att undvika sådana kemiska produkter som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön om de kan ersättas med sådana produkter som kan antas vara mindre farliga.

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan i enlighet med bestämmelserna i 5 och 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Bedrivs miljöfarlig verksamhet av annan än den som meddelats tillståndet, ska den nye verksamhetsutövaren enligt 32 § samma förordning snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet.

Avgift för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet ska enligt 2 kap. 1 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt MB betalas av den som bedriver miljöfarlig verksamhet som anges med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Vafab Miljö AB ansvarar för att undersöka om mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön och i så fall även ansvara för att efterbehandling sker (10 kap. MB).

Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medför skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kap. MB (2 kap 8 § MB).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut samt skäl för ansökan

Vafab Miljö AB är ett kommunägt avfallsbolag med syfte att bedriva ett långsiktigt samarbete om regional avfallshantering. Ägarkommuner är samtliga

kommuner i Västmanlands län samt Enköpings och Heby kommuner i Uppsala län.

Skälet till aktuell ansökan är att Vafab Miljö AB enligt övergångsbestämmelserna (SFS 2006:1162) till ändring i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är skyldigt att senast den 31 juni 2008 lämna in en tillståndsansökan enligt MB. Ansökan om tillstånd i förevarande fall innebär även en utökning av befintlig verksamhet.

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Vafab Miljö AB, nedan kallat Bolaget, yrkar att Länsstyrelsen ska meddela Bolaget tillstånd enligt MB att inom fastigheten Kryddgården 9:1 i Enköping kommun (Återbruket Enköping),

- fortsatt få bedriva verksamhet som medger mottagning samt mellanlagring av sorterat grovavfall och farligt avfall från hushåll och småföretag,
- få mellanlagra högst 80 ton farligt avfall samt högst 150 ton övrigt avfall (inklusive producenternas förpackningsavfall) vid något enskilt tillfälle,
- att möjlighet medges att Bolaget kan ta emot eventuella framtida tillkommande fraktioner av farligt avfall (orsakat av omklassificering) efter anmälan till tillsynsmyndigheten,
- att verksamheten får fortgå i enlighet med tidigare beslut till dess tillståndsdomen vunnit laga kraft samt
- att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Bolaget föreslår följande villkor för verksamheten.

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad Bolaget angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamhetsområdet ska hållas inhägnat och vara låst under icke öppet-hållandetid.
3. Ytor för mottagning och lagring ska vara hårdgjorda. Förvaring av farligt avfall ska ske på tät yta och så att det skyddas mot nederbörd. Fraktionerna kylmöbler, vitvaror och tryckimpregnerat virke undantas dock från kravet att lagring ska ske så att fraktionerna skyddas mot nederbörd.
4. Dagvattenbrunnar ska vara försedda med absorptionsfilter. Tätningsmöjlighet i form av täcklock eller motsvarande till dagvattenbrunnarna ska finnas tillgängliga på anläggningen.
5. Saneringsmedel samt utrustning för brandsläckning ska finnas tillgängligt vid anläggningen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

6 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

6. Buller från verksamheten ska begränsas så att ljudnivån utomhus vid bostäder som riktvärde inte överstiger
- 50 dB(A) dagtid kl. 07-18
 - 40 dB(A) nattetid kl. 22-07
 - 45 dB(A) övrig tid.
- Den momentana ljudnivån på grund av verksamheten får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

Samråd

Samråd i ärendet genomfördes genom samrådsmöte den 13 februari 2008 med Länsstyrelsen samt genom skriftligt inhämtande av synpunkter från tillsynsmyndigheten (miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun). Samråd med enskilt berörda gjordes genom skriftligt förfarande, innebärande att de närmast boende gavs möjlighet att inkomma med synpunkter genom särskilt informationsbrev (direktutskick). Övriga boende eller verksamhetsutövare gavs via annonser i lokaltidningar information om möjligheten att inkomma med synpunkter. Länsstyrelsen beslutade den 15 april 2008 att den planerade verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i MB. Samrådet bedömdes vara genomfört i tillräcklig omfattning.

Ärendets handläggning

Tillståndsansökan enligt 9 kap. MB inkom den 30 maj 2008. En miljökonsekvensbeskrivning var bifogad ansökan. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning kungjordes i Upsala Nya Tidning och Enköpings-Posten den 9 september 2008. Ansökan remitterades för yttrande till miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i Enköpings kommun. Miljö- och byggnadsnämnden inkom med yttrande över tillståndsansökan. Bolaget har bemött nämndens yttrande.

Bolaget har vidare fått del av Länsstyrelsens förslag till beslut i ärendet och beretts tillfälle att inkomma med synpunkter. Bolaget har meddelat att de inte har några synpunkter eller erinringar med anledning av förslaget.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Befintlig och utökad verksamhet

Verksamheten kommer även fortsättningsvis i huvudsak att omfatta mottagning av sorterat grovavfall och farligt avfall från privatpersoner och småföretag. Plats finns upplåten på återbruket för insamling av avfall som omfattas av producentansvar. Skillnaden mot befintlig verksamhet utgörs av de utökade mängderna. Bolaget ansöker om att få mellanlagra högst 80 ton farligt avfall och 150 ton övrigt avfall vid något enskilt tillfälle. Antalet besökare årligen på Återbruket Enköping uppskattas till ca 200 000. Dessa besökare beräknas lämna ca 1 400 ton

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

7 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

farligt avfall och ca 12 300 ton övrigt avfall per år (exklusive producentansvarsavfallet).

Teknisk beskrivning

Allmänt

Återbruket omfattar en yta av ca 6 000 m². Via en bilramp kan avfallslämnarna bekvämt slänga sitt sorterade avfall i tretton olika containrar för grovavfall. Containerarnas överkant ligger i nivå med rampen. Inom området finns dessutom personalbyggnad och byggnad för mellanlagring av farligt avfall. På anläggningens södra del finns ytor för mellanlagring av vitvaror, kylskåp och frysar samt behållare för producentansvarsavfall.

Avfallslämnarna kör upp på rampen och lämnar grovavfall. Containerbyten och trafik med tunga fordon sker på det nedre planet.

Anläggningen är inhägnad och hålls låst när anläggningen är obemannad. Anläggningen är alltid bemannad vid öppethållande. Alla körytor samt ytor runt förrådet för farligt avfall är asfalterade. Avrinnande vatten från asfaltskytorna samlas upp via dagvattenbrunnar, som är markerade och försedda med absorptionsfilter, för vidare avledning till dagvattensystem. Sanitärt vatten från personalutrymmen avleds till befintligt spillvattennät. Öppettiderna för anläggningen är följande.

Måndag-torsdag kl. 7.00- 19.00,

fredag kl. 7.00-17.00 samt

lördag-söndag kl. 10.00-15.00.

Mellanlagring av grovavfall

Sortering sker i följande huvudfraktioner (vissa framtida förändringar kan ske).

- Metallskrot
- Trä
- Wellpapp
- Fyllnadsmassor
- Trädgårdsavfall
- Soffor och sängar
- Gips och isolering
- Brännbart.

Personal finns tillgänglig på rampen för att vid behov ge avfallslämnarna sorteringsanvisningar. Inget mottaget avfall kommer att bearbetas inom anläggningen. Avfallet kommer att borttransporteras till olika behandlingsanläggningar för återvinning, förbränning alternativt deponering.

Under år 2007 material- eller energiåtervanns 92 % av de insamlade avfallsmängderna vid Återbruket Enköping.

Mellanlagring av farligt avfall

Ett särskilt slutet förråd används för samtidig mellanlagring av upp till 3 ton avfall, i huvudsak bestående av olja och kemikalier. Förrådet är uppvärmt, låsbart och utrustat med EX-klassad (explosionssäker) ventilation och belysning. Förrådets bottenplatta är tät och utformad som ett uppsamlingstråg på ca 1,5 m³. Inlämnad spillolja mellanlagras i tank (1 m³), som är placerad i förrådet. Inlämnade ”småkemikalier” mellanlagras också i förrådet. Mottagning och sortering sker av Bolagets egen personal. Allmänheten kommer därför inte i kontakt med kemikalier som förvaras i förrådet.

Ett särskilt separat låsbart förråd finns för i huvudsak batteriboxar, färgboxar, lysrör m.m. El- och elektronikavfall mellanlagras i transportburar på hårdgjord yta. Vitvaror och kyl/frys mellanlagras på hårdgjord yta på anläggningens västra del. Asbest ska avlämnas inplastat och märkt. Asbesten förvaras sedan i täckt lockfat eller motsvarande. Tryckimpregnerat virke mellanlagras i separat container.

I anslutning till mellanlagret för farligt avfall finns brandsläckningsutrustning och saneringsutrustning för omhändertagande av eventuellt spill av kemikalier.

Mellanlagring av fraktionerna vitvaror, kylmöbler och tryckimpregnerat virke sker under relativt kort tid och denna lagring bedöms därför inte via urlakning kunna påverka avrinnande vatten. Eftersom dessa fraktioner inte heller ger upphov till någon form av spill, görs bedömningen att inget behov föreligger av nederbördsskydd eller invallning av dessa avfallstyper.

Hantering av producentansvarsmaterial

Bolaget upplåter plats på anläggningen för förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) för insamling av förpackningsavfall och tidningar. Syftet är att underlätta för allmänheten genom att alla avfallstyper som uppstår i hushållet kan avlämnas på ett ställe.

Mängden producentansvarsavfall uppskattas till 45 ton maximal lagrad mängd. Vilka fraktioner som ska hanteras, typ av behållare samt hämtning av avfallet ansvarar FTI för. Bolaget samråder med FTI om tidpunkter för tömning och transporter av producentansvarsavfall och så långt möjligt ska tömning och

transporter ske på dagtid under ordinarie öppettider. De avfallstyper som idag lämnas på återbruket är följande.

- Tidningar
- Plastförpackningar
- Metallförpackningar
- Glas
- Pappersförpackningar.

Uttransport av avfall

Avfallet från Återbruket Enköping transporteras till godkända mottagnings- och/eller behandlingsanläggningar. Ingen behandling av avfall sker inom återbruksanläggningen.

Kontroll

Bolagets miljöledningssystem är sedan november 2003 certifierat enligt ISO 14001. Enligt Bolagets bedömning uppfylls nedanstående krav enligt förordningen om egenkontroll vid återbruket.

- Dokumenterad organisation och ansvarsfördelning.
- Rutiner för kontroll av utrustning etc.
- Dokumentation av resultatet av egenkontrollen.
- Bedömningen av de risker som verksamheten kan medföra.
- Skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten vid händelser som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön.
- Förteckning över kemiska produkter och biotekniska organismer som hanteras i verksamheten.

Antal besök och mottagna avfallsmängder vid Återbruket Enköping dokumenteras enligt rutin. Avvikelse från rutiner och incidenter av betydelse för miljön kommer att dokumenteras i avvikelserapporter. Egenkontrollen dokumenteras och finns tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Utsläpp och störningar från befintlig och sökt verksamhet

Utsläpp till vatten

Eventuell risk för oljespill från bilar bedöms vara likvärdigt med vanliga parkeringsytor inom tätorter. Avrinnande vatten från hårdgjorda ytor avleds till dagvattensystem via tre dagvattenbrunnar. I dagvattenbrunnarna finns absorptionsfilter. Sanitärt vatten från anläggningen avleds till det kommunala avloppsnätet. Om ett större läckage skulle uppstå p.g.a. olyckshändelse eller brand, ska enligt gällande rutiner för Återbruket, dagvattenbrunnar invallas alternativt ska brunnarna tätas med täcklock.

Det absorptionsfilter som är installerade i anläggningens dagvattenbrunnar heter flexiclean. Studenter vid Mälardalens högskola har i examensarbete undersökt reningseffekten av filtret. Filtret ger viss rening avseende de flesta metallerna och för vissa typer av oljeföroreningar. Filtret består av en kapsel i rostfritt stål fylld med furubark. Filtren byts en gång per år.

Utsläpp till luft

Från hanteringen av farligt avfall kan vissa diffusa utsläpp till luft förekomma på grund av att avfallens lättflyktiga beståndsdelar avdunstar. Anläggningen tar dock bara emot farligt avfall som härrör från hushållen. Avfallet är som regel kvar i orginalförpackning. Avgång till luft från lösningsmedelsavfall bedöms därför som försumbar. Uppskattat flöde av besökare i personbil uppskattas till 1 050 besökare per dag vid öppethållande. Besökarna kör in på anläggningen via Kaptensgatan. Behovet av borttransport av avfall begränsas till fyra transporter med släp per vecka alternativt fem transporter per dag om bil utan släp nyttjas. Småkemikalier i förrådet för farligt avfall borttransporteras två gånger per månad.

Utsläpp till mark

Alla ytor där avfall mellanlagras och alla körytor är asfalterade för att förhindra föroreningar att nå mark. Vid eventuellt utsläpp och/eller spill av kemikalier finns saneringsmaterial tillgängligt på anläggningen för att samla upp och hindra utsläppet att nå mark.

Buller och transporter

Genom lokalisering till industriområde bedöms inte verksamheten kunna ge upphov till störande ljudnivåer till boende. De rutiner som Bolaget tagit fram för att förebygga buller vid rangering av containrar, smörjning av rullhjul, tillämpas vid anläggningen. Transporter och containerrangering sker under anläggningens öppethållande i första hand, och endast i undantagsfall under annan tid, dock aldrig nattetid. Bolagets samlade bedömning är att några störande ljudnivåer med anledning av Återbrukets verksamhet inte kommer att uppstå för omgivningen.

Haverier och olyckor

I samband med att miljöledningssystemet infördes, genomfördes en miljöutredning och en riskanalys för att fastställa risker med verksamheten. Varje identifierad risk placerades in i en riskmatris utifrån sannolikheten att incidenten inträffar och konsekvensen av att incidenten inträffar. En liten sannolikhet och låg konsekvens ger incidenten låg prioritet (inga åtgärder), medan en hög sannolikhet och hög konsekvens innebär att riskreducerande åtgärder infördes som t.ex. rutiner och utbildning av personal. Riskanalysen uppdateras kontinuerligt genom att man årligen gör ändringar i verksamheten som innebär att risker tillkommer respektive försvinner.

Erfarenhetsmässigt finns en risk för brand orsakad av avfallet i sig eller av sabotage. I samband med inbrott på Återbruket år 2004 uppstod brand i anläggningen och såväl personallokal som mellanlager för farligt avfall brann ner till grunden. Trots det inträffade bedöms erfarenhetsmässigt risken för brand på ett återbruk som liten. Brandsläckningsutrustning finns tillgänglig på anläggningen och mindre bränder i en container får sannolikt så liten omfattning att egen personal kan utföra brandbekämpningen. Möjligheter finns också att invalla eller täta dagvattenbrunnar för att förhindra släckvattenutsläpp. Runt Återbruket finns gräsbelagda ytor, där släckvatten filtreras innan det når närmaste vattendrag. Vid brand i mellanlager för farligt avfall kommer skummedel att användas, varför inget släckvatten uppstår.

För transport av farligt avfall har Bolaget en särskild säkerhetsplan innehållande konkreta åtgärder för att förebygga olyckor och för att minska konsekvenserna om en olycka skulle inträffa.

Risk för nedskräpning, damning och skadedjur

Hela området är inhägnat bland annat i syfte att förhindra nedskräpning i anläggningens omgivningar. Grind till området är låst när anläggningen är obemannad för att förhindra obehöriga att komma in på området. Anläggningen är alltid bemannad vid öppethållande. Bolagets avfallstransporter är täckta för att förhindra nedskräpning. Damning kan i huvudsak uppkomma under sen vår innan den sand som använts för halkbekämpning tagits bort. Personal ska enligt driftinstruktion kalla in sopmaskin vid behov för att minimera risk för damning.

Avfall som medför risk för skadedjur är avfall innehållande biologiskt komposterbart avfall. På Återbruket är det inte tillåtet att lämna biologiskt komposterbart hushållsavfall. Om sådant avfall dumpas utanför anläggningen då anläggningen är stängd tar personalen hand om avfallet och forslar bort det. Dumpning av avfall utanför grindarna är dock sällsynt.

Energi

Använt energislag är el, endast BraMiljöval-el nyttjas på anläggningen. Uppskattad framtida energiförbrukning vid utökad verksamhet är ca 38 MWh/år. Personalutrymmen och varmförrådet för farligt avfall är uppvärmt med elradiatorer. För belysning i byggnader används konventionella lysrörsarmaturer. Belysningen utomhus är tidsstyrd. I den energiplan/kartläggning som gjordes för ett av Bolagets återbruk (Gryta) framkom att för uppvärmning och ventilation åtgår 65 % av den totala förbrukningen och för belysningen 20 %. Då återbruken är snarlika varandra torde denna uppdelning gälla även för Återbruket Enköping. Åtgång för uppvärmning och ventilation är för närvarande ca 25 MWh per år och åtgång för belysning ca 8 MWh per år. På anläggningen finns en dieseldriven grävmaskin som vid utökad verksamhet bedöms använda 14 m³ diesel per år.

Lokalisering

Verksamheten har under lång tid varit etablerad och fungerat väl på den aktuella platsen. Den ligger centralt och är lättillgänglig för hushållen. Verksamheten ligger inom område planerat för industriändamål. Tidigare nyttjades fastigheten för bilskrotningsverksamhet. Den ursprungliga lokaliseringen har skett i samråd med kommunen.

Anläggningen ligger ca 500 meter söder om Enköpings centrum. Fastigheten gränsar till större och mindre industrier. I området finns bl.a. energiverk, bilskrot och kommunens avloppsreningsverk. Ca 200 meter från anläggningen finns ett vattendrag. Inga bostäder finns i områdets närhet. Alternativ lokalisering har inte bedömts som aktuell med hänvisning till att ansökan avser befintlig verksamhet, att lokaliseringen fungerat väl, att investeringar gjorts på plats samt att ingen ny mark behöver tas i anspråk.

Bedömningsgrunder

Planförhållanden

Återbruket Enköping är beläget på fastigheten Kryddgården 9:1 och som anförts ovan inom område som omfattas av detaljplan för industriändamål. Området är inte av riksintresse enligt 3 eller 4 kap. MB.

Miljömål

De nationella miljömål som direkt berör avfall redovisas som delmål till miljömålet "God bebyggd miljö". Delmålen som rör avfall är följande.

5. Mängden deponerat avfall inklusive gruvavfall ska minska med minst 50 % till år 2005 räknat från 1994 års nivå samtidigt som den totala mängden genererat avfall inte ökar.
6. Samtliga avfallsdeponier skall senast år 2008 ha uppnått enhetlig standard och uppfyllt högt ställda miljökrav enligt EU:s beslutande direktiv om deponiering av avfall.

Miljö kvalitetsnormer

Idag finns miljö kvalitetsnormer för kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon i utomhusluft samt för olika parametrar i fisk- och musselvatten. Verksamheten vid Återbruket är av sådan art att utsläppen är små till luft och vatten och de bedöms därför inte komma i strid med några miljö kvalitetsnormer.

Avfallsplan

Systemet med återbruket i Bolagets verksamhetsområde har tagits fram i samband med framtagandet av den regionala och de kommunala avfallsplanerna. Systemet har varit framgångsrikt och helt i linje med strategin i avfallsplanerna.

Hushållning med naturresurser

Verksamheten vid Återbruket syftar till att återvinna så mycket material som möjligt samt att genom insamling och omhändertagande av farligt avfall möjliggöra ett fungerande kretslopp. Verksamheten vid Återbruket bedöms därför ligga helt i linje med hushållningsprincipen. Vid återbruket gick i genomsnitt under år 2007 42 % av inkommet avfall till materialåtervinning, 50 % till energiåtervinning och 8 % för deponering.

YTTRANDEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun har inkommit med yttrande. Av yttrandet framgår att nämnden anser att lokaliseringen är sådan att ändamålet med verksamheten kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad.

Risken för störningar på omgivningen beroende på verksamheten bedöms som mycket liten. Verksamheten är lokaliserad till område som är planlagt för industri-ändamål och utanför skyddsområde för vattentäkt. Inga klagomål på verksamheten har inkommit till miljö- och byggnadsnämnden från omkringboende eller andra. Nämnden konstaterar att konsultutredning av förorenad mark genomförts inom delar av aktuell fastighet, dock inte inom den del av fastigheten som utnyttjas som återbruk. Då liknande verksamhet (bilsprot m.m.) bedrivits på hela fastigheten anser nämnden det inte som oskäligt att Bolaget meddelas villkor om utredning av föroreningsläget inom området. Nämnden hänvisar till Miljööverdomstolens beslut M696-07, daterat den 3 juni 2008, där domstolen prövat fråga om att reglera undersökning av förorenat område i villkor i meddelat tillstånd. När det gäller lämpliga transportvägar till och från Återbruket delar nämnden Bolagets uppfattning att transportvägen från Återbruket till E 18 via Kaptensgatan, Boglösavägen och Österleden är den lämpligaste vägen. Nämnden har inget att erinra över Bolagets ansökan enligt MB om fortsatt och utökad verksamhet inom fastigheten Kryddgården 9:1.

BEMÖTANDE

Bolaget delar inte nämndens uppfattning att det skulle vara skäligt att Bolaget har skyldighet att utreda föroreningsläget på området som orsakats av tidigare verksamhet. Fastigheten på vilken verksamhet bedrivs ägs av Enköpings kommun och arrenderas av Bolaget. I de kompletteringar till ansökan Bolaget lämnat ingår redovisning av den miljötekniska markundersökningen som utfördes på fastighetens södra del under år 2007. Bolaget delar i huvudsak nämndens uppfattning vad gäller tidigare verksamheter på fastigheten. Ovannämnda markundersökning torde kunna spegla en bild även av resterande del av fastigheten, inom vilken del Bolaget har sin nuvarande verksamhet. Bolaget anser också att då mark, vilken enligt ansökan avser är asfalterad och att rutiner för att minimera påverkan på

mark finns och arbetas efter, bidrar inte verksamheten till ytterligare föroreningar. Den asfalterade ytan torde snarare minska risken för utlakning av föroreningar i underliggande mark. Tilläggas bör att platsen för Återbruket Enköping valts i samråd med Enköpings kommun. Nämnden har också vid två anmälningstillfällen (år 1996 och år 2005) i beslut funnit denna plats lämplig för Återbrukets verksamhet. Med anledning av ovannämnda anser Bolaget det vara oskäligt att Bolaget ska utreda föroreningsläget på den resterande delen av fastigheten.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har ändrats (SFS 2007:674) varvid en helt ny bilaga tillkommit. Ändringen av 28 § trädde i kraft den 1 augusti 2007 medan ändringarna i övrigt och den nya bilagan trädde i kraft den 1 januari 2008. Enligt övergångsbestämmelserna ska emellertid äldre bestämmelserna gälla för prövningen och handläggningen av mål och ärenden som inletts före den 1 januari 2008.

Förevarande ärende har inletts före den 1 januari 2008, varför äldre bestämmelser ska gälla för prövningen i ärendet.

Enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd utgör Återbruket Enköping miljöfarlig verksamhet med SNI- koden 90.005-1, tillståndspliktig verksamhet, som prövas av Länsstyrelsen (prövningsnivå B) och 90.002-4 (prövningsnivå C). För verksamheter på C- nivå innebär detta en frivillig tillståndsprövning.

Ansökan avser fortsatt och utökad verksamhet vid Återbruket Enköping. Utökningen av verksamheten avser i huvudsak ökade mängder insamlat avfall i en för övrigt oförändrad verksamhet.

Miljöbalkens mål

Enligt 1 kap. 1 § MB syftar bestämmelserna i balken till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. MB ska tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

15 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och

5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Länsstyrelsen gör i denna del den bedömningen att Bolaget visat att verksamheten kommer att bedrivas så att en hållbar utveckling främjas enligt 1 kap. 1 § MB.

De allmänna hänsynsreglerna

Enligt 2 kap. 2 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet (det s.k. kunskapskravet).

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (den s.k. försiktighetsprincipen). I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap. 4 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism (den s.k. produktvalsprincipen).

Enligt 2 kap. 5 § MB ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning (de s.k. hushållnings- och kretsloppsprinciperna). I första hand ska förnybara energikällor användas.

Länsstyrelsen gör i denna del den bedömningen att Bolaget visat att verksamheten med föreslagna skyddsåtgärder kommer att bedrivas enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § MB ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Vid bland annat tillståndsprövning enligt 9 kap. MB ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. MB tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Ett tillstånd eller en dispens får inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (1987:10). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas. Länsstyrelsen gör i denna del följande bedömning.

Återbruket Enköping ligger inom detaljplanelagt område. Området omfattas av detaljplan för industriändamål. Hinder mot tillstånd utifrån detaljplanesynpunkt föreligger därför inte.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § MB ska Länsstyrelsen säkerställa i ärendet att de miljö-kvalitetsnormer som meddelats enligt 1 § samma kapitel uppfylls. Regeringen har i förordningen (2001:527) om miljö-kvalitetsnormer för utomhusluft fastställt sådana normer för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon. Regeringen har också utfärdat en förordning (2001:554) om miljö-kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Länsstyrelsen finner att den sökta verksamheten inte kommer att medföra att någon miljö-kvalitetsnorm kommer att överskridas.

Bedömningen av om verksamheten befaras medföra skada eller olägenhet av väsentlig betydelse (2 kap. 9 § MB)

Länsstyrelsen gör den bedömningen att någon sådan skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön som enligt 2 kap. 9 § MB kräver regeringens tillåtelse inte kan befaras i förevarande fall.

Motivering av villkor

En avfallsanläggning utgör alltid en potentiell risk för sin omgivning. Verksamheten vid Återbruket Enköping avser insamling och mellanlagring av avfall, någon behandling av avfall skall inte ske på platsen.

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att meddela ett antal villkor rörande damning, lukt, buller och andra olägenheter. Dagvattenhantering och förebyggande åtgärder för att hindra att spill från hanteringen av farligt avfall bedöms också vara områden som kan få stor påverkan på omgivningen och är lämpligt att reglera i villkor.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

17 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

Förvaringskraven för farligt avfall kan skilja med hänsyn till avfallstyp. Länsstyrelsen delar Bolagets uppfattning att vitvaror (inklusive kylmöbler) och tryckimpregnerat trä inte behöver skyddas mot nederbörd.

Då tillståndet avser utökad verksamhet samt för att säkerställa att Bolaget följer förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll bör ett villkor formuleras om redovisning av egenkontrollprogram. Tillsynsmyndigheten ges en möjlighet att bestämma en annan tid än tre månader efter lagakraftvunnet beslut.

Hushållning med energi är ett viktigt område. För val av transportfordon, val av bränsle till fordonsparken, energislag för uppvärmning av lokaler m.m. bör hushållning med ändliga resurser vara ett viktigt kriterium. Länsstyrelsen bedömer att frågan om energihushållning bäst bedrivs i den löpande tillsynen av verksamheten.

Länsstyrelsen delar Bolagets uppfattning att området ska vara inhägnat och dessutom låst under tider då anläggningen inte är öppen.

Risken för att dagvatten från hårdgjorda ytor inom området förorenas av oljespill bedöms av Bolaget vara likvärdig med den risk som föreligger beträffande vanliga parkeringsytor inom tätorter. Dagvattenbrunnarna är utrustade med absorptionsfilter. Om större läckage skulle uppstå vid anläggningen finns även system för att helt hindra utsläpp till dagvattennätet. Länsstyrelsen uppfattar inte att filtrens reningseffekt till fullo är klarlagd. Ett alternativ torde kunna vara en traditionell oljeavskiljare, som dock har nackdelen att den inte fungerar väl om den utsätts för stöbelastning av olja. Länsstyrelsen bedömer utifrån att föroreningshalterna i dagvattnet normalt är låga samt att det vid eventuell haverisituation inom området finns system för att täta dagvattenbrunnarna, att befintligt system för skydd av dagvatten är godtagbart.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att Bolaget bör meddelas villkor i fråga om undersökning av förorenad mark. Som stöd för sin uppfattning hänvisar nämnden till mål M696-07 i miljööverdomstolen (MÖD). I domen säger MÖD bl.a. att tillståndsgiven verksamheten är likartad med den industriella verksamhet som bedrivits på platsen i decennier. ”Det finns därför ett samband mellan den nu tillståndsgivna verksamheten och de föroreningar som kan förekomma inom verksamhetsområdet”. Vidare säger MÖD att det därför inte kan anses olämpligt eller oskäligt att i villkor besluta om skyldighet för Bolaget att utreda föroreningsläget på området. I samband härmed konstaterar domstolen att samma krav som villkorsförslaget innehåller kan tillsynsmyndigheten rikta mot Bolaget med stöd av bestämmelserna i 10 kap. miljöbalken. Behovet av åtgärder sedan utredningen redovisats bör sedan bedömas av tillsynsmyndigheten inom ramen för tillsynsverksamhet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

18 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

I det aktuella ärendet bedömer Länsstyrelsen att det i nuläget inte är tillräckligt klarlagt att ett samband mellan Bolaget och eventuella föroreningar på fastigheten föreligger, varför Länsstyrelsen inte finner det lämpligt eller skäligt att som villkor för verksamheten ställa krav på undersökningar av eventuella föroreningar i verksamhetsområdet. Denna omständighet innebär att Länsstyrelsen gör bedömningen att undersökning av markförorening istället bör ske inom ramen för tillsynsverksamheten.

Det är Länsstyrelsens uppfattning att 9 kap. och 26 kap. MB kan tillämpas för att initiera och utröna om markföroreningar som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön förekommer. Först när sådan förorening konstaterats är 10 kap. MB tillämplig.

Övrigt

Problem kan uppstå då förteckningen över farligt avfall i bilagan till avfallsförordningen förändras, exempelvis kan helt nya avfallstyper tillkomma eller kan avfall klassas om från konventionellt till farligt avfall. Tillsynsmyndigheten bör därför ges bemyndigande att godkänna eventuella tillkommande typer av farligt avfall, utöver de som angetts i ansökan, om så bedöms relevant.

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen anser att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i MB samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Tillstånd ska därför lämnas till verksamheten. Skäl föreligger att förordna om omedelbar verkställighet enligt 22 kap. 28 § MB.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen, Nacka tingsrätt, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslutet i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen, I beslutet har deltagit länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Ing-Marie Askaner

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

19 (19)

2009-04-02

Dnr: 551-17428-07

BILAGA

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun, 745 80 Enköping

Kommunstyrelsen i Enköpings kommun, 745 80 Enköping

InfoCenter i Enköpings kommun, 745 80 Enköping